

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีผลสรุปและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์

5.1.1 เพื่อศึกษาเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5.1.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามตัวแปรอิสระ คือ สาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา

5.2 สมมติฐานการวิจัย

5.2.1 นักศึกษาที่เรียนต่างสาขากัน มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระต่างกัน

5.2.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระต่างกัน

5.2.3 นักศึกษาที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระต่างกัน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2538 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 949 คน

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระของนักศึกษา เป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale)

5.3.3 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

5.3.3.1 ความตรง (Validily)

ก. ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการตรวจสอบ โดยตุลย์พินิจจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

ข. ความตรงตามภาวะสันนิษฐาน (Construct Validity) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation)

5.3.3.2 ความเที่ยง (Reliability) โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach)

5.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกับวิทยาลัยเทคนิคที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 แห่ง และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer) โดยคำนวณและวิเคราะห์ค่าต่อไปนี้

5.4.1 ประมวลผลนับจำนวนกลุ่มตัวอย่างและค่าร้อยละ จำแนกตาม สาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา

5.4.2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนรายข้อ และคะแนนรวมของเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

5.4.3 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปร สาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา

5.4.4 วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระ จำแนกตามตัวแปร สาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

5.5 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.5.1 นักศึกษามีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระอยู่ในระดับ "สูง" เป็นส่วนใหญ่ และเมื่อศึกษาตัวแปรปรากฏว่า

5.5.1.1 นักศึกษาทุกสาขาวิชามีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระอยู่ในระดับ "สูง" เป็นส่วนใหญ่

5.5.1.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระอยู่ในระดับ "สูง" เป็นส่วนใหญ่

5.5.1.3 นักศึกษาที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง และต่ำ มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระอยู่ในระดับ "สูง" เป็นส่วนใหญ่

5.5.2 นักศึกษาที่เรียนต่างสาขากันมีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังต่อไปนี้

5.5.2.1 นักศึกษาสาขาวิชาช่างยนต์มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาช่างเทคนิคการผลิตในเรื่อง อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่น่าสนใจ เพราะทำให้ได้รู้จักคนหลายสาขาอาชีพ

5.5.2.2 นักศึกษาสาขาวิชาช่างยนต์มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะในเรื่อง อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา และ ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

5.5.2.3 นักศึกษาสาขาวิชาช่างยนต์มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาช่างก่อสร้างในเรื่อง เมื่อเรียนจบแล้วจะประกอบอาชีพอิสระในสาขาอื่นที่ไม่ใช่สาขาที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนี้

5.5.2.4 นักศึกษาสาขาวิชาช่างยนต์มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ในเรื่อง อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถสร้างงานขึ้นได้เองตลอดเวลา

5.5.2.5 นักศึกษาสาขาวิชาช่างเทคนิคอุตสาหกรรมมีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ในเรื่อง นักศึกษายินดีประกอบอาชีพอิสระเพื่อมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว

5.5.2.6 นักศึกษาสาขาวิชาช่างเทคนิคการผลิตมีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะในเรื่อง อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่น่าสนใจเพราะเป็นอาชีพที่จำเป็นสำหรับท้องถิ่นของนักศึกษา

5.5.2.7 นักศึกษาสาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะมีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาช่างก่อสร้างในเรื่อง เมื่อเรียนจบแล้วจะประกอบอาชีพอิสระในสาขาอื่นที่ไม่ใช่สาขาที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนี้

5.5.2.8 นักศึกษาสาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะมีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ในเรื่อง นักศึกษายินดีประกอบอาชีพอิสระเพื่อมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว และ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่น่าสนใจเพราะเป็นอาชีพที่จำเป็นสำหรับท้องถิ่นของนักศึกษา

5.5.2.9 นักศึกษาสาขาวิชาช่างไฟฟ้ามีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ในเรื่อง นักศึกษายินดีประกอบอาชีพอิสระเพื่อมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว

5.5.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังต่อไปนี้

5.5.3.1 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางในเรื่อง อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่น่าสนใจเพราะบรรพบุรุษของนักศึกษาก็ประกอบอาชีพอิสระ เมื่อเรียนจบแล้วต้องการทำงานในบริษัทเอกชน และ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่น่าสนใจเพราะเป็นอาชีพที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจของประเทศชาติดีขึ้น

5.5.3.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในเรื่อง อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่น่าสนใจเพราะบรรพบุรุษของนักศึกษาก็ประกอบอาชีพอิสระ เมื่อเรียนจบแล้วต้องการทำงานรัฐวิสาหกิจและอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่น่าสนใจเพราะเป็นอาชีพที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจของประเทศชาติดีขึ้น

5.5.3.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในเรื่อง อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันเสมอ

5.5.4 นักศึกษาที่ติดตามตามมีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังต่อไปนี้

5.5.4.1 นักศึกษาที่ติดตามตามมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาที่ติดตามตามมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำในเรื่อง อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่น่าสนใจเพราะเป็นอาชีพที่จำเป็นสำหรับท้องถิ่นของนักศึกษา นักศึกษาสนใจอาชีพอิสระแต่มีทุนไม่เพียงพอ และ นักศึกษาจะทำงานอื่นเพื่อหาทุนก่อน เมื่อได้ทุนเพียงพอแล้วจะประกอบอาชีพอิสระ

5.5.4.2 นักศึกษาที่ติดตามตามมีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างจากนักศึกษาที่ติดตามตามมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำในเรื่อง อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่น่าสนใจเพราะบรรพบุรุษของนักศึกษาก็ประกอบอาชีพอิสระ นักศึกษาสนใจอาชีพอิสระ แต่มีทุนไม่เพียงพอ และ นักศึกษาจะทำงานอื่นเพื่อหาทุนก่อน เมื่อได้ทุนเพียงพอแล้วจะประกอบอาชีพอิสระ

5.5.4.3 นักศึกษาที่ติดตามตามมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่ติดตามตามมีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

ถึงแม้ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระอยู่ในระดับสูง แต่ก็ยังมีหลายกรณีที่นักศึกษามีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระอยู่ในระดับปานกลาง เช่น เมื่อเรียนจบแล้ว นักศึกษาจะประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนี้ เมื่อเรียนจบแล้ว ต้องการรับราชการ เมื่อเรียนจบแล้ว ต้องการทำงานรัฐวิสาหกิจ และ เมื่อเรียนจบแล้ว ต้องการทำงานในบริษัทเอกชน เป็นต้น นอกจากนี้ นักศึกษายังมีเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระอยู่ในระดับสูง ในเรื่องที่นักศึกษานำอาชีพอิสระ แต่มีทุนไม่เพียงพอ จากผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปพิจารณาหาหนทางช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมให้นักศึกษาเหล่านี้ได้มีเจตคติที่ดีและมีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ดังนี้

5.6.1.1 กรมอาชีวศึกษาน่าจะได้นำผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้หันมาสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

5.6.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาตลอดจนครู-อาจารย์ ควรหาแนวทางในการปลูกฝังเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระให้นักศึกษา ด้วยการจัดให้นักศึกษาทุกสาขาวิชา ทุกคน ได้มีโอกาสฝึกประกอบอาชีพอิสระในระหว่างเรียน โดยการนำทักษะ ความรู้ ในสาขาวิชาที่ นักศึกษากำลังเรียนอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยกตัวอย่าง เช่น สาขาวิชาช่างยนต์ เปิดร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ เปิดร้านรับซ่อมวิทยุ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ สาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะ รับงานเชื่อมต่าง ๆ สาขาวิชาช่างไฟฟ้า รับเดินสายไฟตาม อาคารบ้านเรือน สาขาวิชาช่างก่อสร้าง รับสร้างบ้าน เขียนแบบบ้าน ซ่อมแซมบ้าน เป็นต้น

5.6.1.3 จากการที่นักศึกษามีระดับเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระแตกต่างกันในบางเรื่อง สถานศึกษาควรจะเน้นการปลูกฝังเจตคติและความสนใจให้นักศึกษาตามความแตกต่างนั้น เช่น นักศึกษามีเจตคติแตกต่างกันในเรื่อง เมื่อเรียนจบแล้วต้องการรับราชการ สถานศึกษาควรเน้นให้นักศึกษามองเห็นว่า ในแต่ละปีมีการรับบุคคลเข้าทำงานราชการน้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีนั้น ๆ เป็นต้น

5.6.1.4 สถานศึกษา เชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการประกอบอาชีพอิสระ มาบรรยายหรือมาพูดคุยกับนักศึกษาเป็นระยะ ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นเป็นแบบอย่าง (Model) ที่ดี ในการประกอบอาชีพอิสระ

5.6.1.5 รัฐบาลควรหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้แก่ผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระ

5.6.1.6 รัฐบาลควรหาตลาดรองรับสินค้าและบริการที่ผลิตโดยผู้ประกอบอาชีพอิสระให้เพียงพอ

5.6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.6.2.1 ควรทำการวิจัยในเรื่องเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระกับกลุ่มตัวอย่างเดิม หลังจากที่ถูกกลุ่มตัวอย่างนี้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพแล้ว เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้

5.6.2.2 ควรทำการวิจัยในเรื่องเจตคติและความสนใจในอาชีพอิสระกับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น นักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคในภาคอื่น นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และนักศึกษาในวิทยาลัยเอกชนที่เปิดสอนทางด้านวิชาชีพ เป็นต้น

5.6.2.3 ควรทำการวิจัยเชิงทดลอง เช่น การจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับอาชีพอิสระ การทดลองประกอบอาชีพอิสระเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน โดยการเปิดร้านซ่อมตามสาขาวิชา ที่นักศึกษา กำลังเรียน ได้แก่ ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ ร้านซ่อมโทรทัศน์ วิทยุคัน รับทำเหล็กตัด รับเขียนแบบบ้าน รับเดินสายไฟตามบ้าน เป็นต้น